

Одніміть кістку — і мир знову настане“...

Народ залюбки слухав Гуса, вороже ж духовенство ще не насмілювалося виступати проти нього, бо знало, що за нього держить руку архиєпископ і король. Королева ж навіть призначила його духовником своїм.

Не з меньшою завзятістю брався Гус до того, щоб викоринити народні забобони. Він розумів, що користолюбне духовенство і темний люд — ідуть завжди поруч. А за часів Гуса багато морочили та обманювали людей усякими видумками. Так, архиєпископови донесли, що у містечку Вильснаці ніби-то єсть незвичайно дорога річ, а власне — жива кров Христова, чудотворна, від якої багатьом пособилося. Народ ішов туди юрбами не тільки з Німеччини, але з усієї середньої Європи. Праські ченці і собі дзвонили про чуда у Вильснаці. Тоді Збинець післав туди комісію з трьох чоловіків, а між ними і Гус був. Комісія вислідила і побачила, що всі ті чуда — се обманство. З приводу цього Збинець доручив Гусові написати книжку, і Гус в ній довів, що ні одна крапля крові Христової не могла де небудь доховатися й досі. А про чуда взагалі він говорив, що вони потрібні тільки мало вірам: "Справжньому християнинові не треба чудес... Як би священики твердо держалися Євангелії, вони б охотніше говорили народові про науку Христову, замість того, щоб оповідати про всякі неправдиві чуда."

Та коли вже зайшла мова про писання Гусові, то зазначимо до речі, що Гус чимало прислужився рідному письменству тим, що почав писати простіше, ближче до народньої мови, і Чехам стало легше читати писане своєю мовою. Любячи у всьому правдивість і простоту, він виявив їх навіть у самому письмі, і його правниці, з невеличкими змінами, додержалась в чеському письменстві і до наших часів.

ГУС НА ВИГНАННЮ.

Тим часом добрі відносини Збинека до Гуса поспувалися: хтось написав папі доноса, що в Празі завелися єретики, і папа звелів Збинекови краще за своєю паствою доглядати. Збинець видав наказ; яким заборонив зачіпати в казаннях духовенство, а трохи згодом заборонив Гусові казання духовенству говорити. Як на те — Гус ще більшого розголосу здобув. Саме тоді в Римі сталася колотнеча, і на папському престолі аж два папи опинилися: один сидів у Римі, а другий у городі Авіньйоні, і обидва за апостольський престол римський сварилися. За ними і людність католицька на дві половини розбила